HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

א) מולין קפ"ג, ב) [מולין קיג: וש"נ], ג) מכילה לא מקטרפין ל"ק, ד) ל"ק, ה) [נדל"למפרס ותפ"ז זית מגמלן], ו) עי' כרש"ק, ז) דבמה ל"ק [דל במה יעב"ן], ח) איסור אבר מן המי ל"ק, ט) וה"ה בין במייס רש"ק, י) [מולין לז.], כ) לענין אמילה אבל בטהורים או טמאה כו' ל"ק, ל) פריך ומימה דהיכי ל"ק, מ) וא"ת היכי כו' רש"ק, נ) להתחייב משום נגלה ולא כו' ל"ק, ס) כדאמרי' התם וליף מק"ב לפי כו' ל"ק, ע) ר"ל בבשר הפורש מן המי, פ) משום בשר מן המי הס"ד ל"ק, צ) קשיא רישא אמיפא אי הא דקאמר כו' ל"ק, ק) אלא ר"ל בין במימת שניהם בין בחייהם ור"מ דמימת שניהם מקטרפין והא דקאמר כו' ל"ק, ר) מוכח שפיר דמימת שניהם מקטרפין אמר כו' ל"ק,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר רב וכו' בפני עצמן וה"פ אבל לענין: (ב) ד"ה איכא וכו' וטמאה לענמה משמע דבין לענין טומאה: (ג) ד"ה אמר לך וכו' טמאה ואיכא איסור נגלה אפילו הכי מקטרפין וכו' ואבר מן המי של בהמה טמאה:

שיטה מקובצת

(א) על תיבות וקשיא לרב אסי נרשם על כל תיבה קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: (ב) אבל טמאין וטהורין לענין: (ג) אבל טמאין וטהורין לענין: (ד) טהורים לעצמם וטמאים לעצמם משמע דבין. תיבת משום נמחק: (ה) אדרב וא"ל לא פליגא אדרב דמצינא לאוקמי: (ו) בין במיתתה שניהן מתין מצטרפין: (ז) החי דבהמה אות ל' נמחק: (ח) דהא דקתני רישא חצי: (ט) ולא מן המורה: (י) דבעלמא כגון גבי אחות אשה ואשת אח אמרינן אין: (יא) נבלה וחלב טרפה ואכול: (יב) נמי אאיסור חלב טומאה תיבת נבלה ל"ש: (יג) אדרב שבא רב אסי לאשמועינן דאף לענין טומאה לא נצטרף חצי זית פרה וחצי זית גמל וא"ת: (יד) וטמאה שניהם משום: (טו) הנבלות מצטרפי דמשמע: (טז) וטומאתו שוין מצטרפין: (יז) אכילה אבל כגון: (יח) ללישנא קמא דפליג תיבת דקאמר נמחק: (יט) קפריך ותימה דהיכי תיבת תו נמחק: (כ) מטמא אלא ודאי דרישא מיירי לענין אכילה כדפ' ודומיא דהכי דייקינן לענין אכילה הא מיתת שניהם מצטרפין שחייב משום טומאה ויש לומר דרישא נמי הו"ל לענין טומאה דחיי: (כא) תיבת התם נמחק: (כב) צירוף מבשר הפרה: (כג) וכ"ש הכא דאיכא כזית: (כד) דפטור משמע דה"נ לענין טומאה: (כה) אכילה ובשר מן החי מיקרי וא"כ: (כו) ולשון דמס' מעילה ותיבות רבנו משה מקוצי נמחק: (כז) אסיפא אלא ש"מ תיבת אלמא נמחק: (כח) מצטרפין ורוצה לומר בין במיתתם שניהם מתים ובין בחייהם שניהם חיים והא תיבת ויש נמחק: (כט) בין בחייהם ר"ל אות ן' נמחק: (ל) שניהם דכל דכן הוא: (לא) איסור בעלמא כמו הכא ואנן קי"ל אין איסור חל על איסור ואנן משורון הכא כמו בעלמא:

עין משפט נר מצוה

יד א מיי' פ"ד מהל' מאכלות אסורות הלכה יז:

טו ב מיי' פ"ה שם הל' ח וכפ"ד מ"ד:

רבינו גרשום

לא שנו. הא דתנן דבגילות מצטרפות זה עם זה דמשמע דאפילו נבלת בהמה טמאה עם נבלת בהמה טהורה: אלא לענין טומאה. לענין נגיעה דבתרוייהו כתיב הנוגע בנבלתה יטמא: אבל לענין אכילה. כגון לחייב עליהן משום לא תאכל נבלה לא מצטרפי אלא בעינן דליהוי בטהורין בנבלת טהורין שעור בזית בפני עצמו ובטמאין בפני עצמן מ"ט משום דבבהמה טהורה לא חייל עלה איסור לא תאכל נבלה דקסבר רב דאין איסור חל על איסור הלכך לא מצטרפי וכן בבהמה טהורה יש בה איסור לא תאכל נבלה בלבד ולא איסור טומאה והאי דקאמר טמאים בפני עצמן לענין איסור טומאה קאמר או דמצטרפי עם טהורין לטומאה או דאי איכא בטמאין לחודייהו כזית אית בהו איסור טומאה ולא איסור אוכל נבלה דאין איסור חל על איסור: איכא דאמרי. הא דרב אסי פליגא אדרב דקסבר האי דקאמר רב אסי טהורה לעצמה וטמאה לעצמה משמע דבין לענין טומאה ובין לענין אכילה קאמר ורב לא קאמר הכי: ואיכא דאמרי לא פליגא. אדרב הואיל ומצינן למידרשיה להא דרב אסי כדרב דהיכא קאמר טהורה בפני עצמה וטמאה בפני עצמה לענין אכילה קאמר אבל לענין טומאה הכי נמי דמצטרפין: מיתת פרה וחיי גמל. כגון שאם תלש חצי זית מפרה מתה וחצי זית מגמל חי אין מצטרפין לטומאה דהא גמל חי: הא מיתת שניהם. מצטרפין לטומאה וקשיא לרב אסי (ואיכא למימר) [למאן] דאמר דפליגא: אימא הא חיי שניהם מצטרפין. לכזית אבר מן החי: ומני ר' יהודה היא. דאמרינן בפרק גיד הנשה דאבר החי נוהג נמי בטומאה: אבל מיתת שניהם לא מצטרפי א"כ מאי אירייא דהיו ותני בריתיה מיתת פרה וחיי גמל אין מצטרפין בזית גמל דאמר רבי יהודה אבל מיתת שניהם מצטרפי כלומר משום דמה שמיעא לן דמיתת שניהם מצטרפי אבל חצי זית מפרה וחצי זית גמל אין מצטרפין לטומאה מדקתני בסמוך אמר לך רב אסי אלמא לרב אסי דוקא דקאמר מיתת פרה וחיי גמל אין מצטרפין לענין אכילה קאמר כדאי הא אפילו מיתת שניהם לא מצטרפי ועוד תניא חצי זית פרה בחייה וחצי זית גמל במיתתה אין מצטרפין אבל חצי זית מפרה וחצי זית מגמל בין בחייה בין במיתתה מצטרפין קשיא רישא אסיפא אלא לאו שמע מינה מיתת שניהם מצטרפין אמר לך רב אסי האי תנא סבר איסור חל על איסור אמר

לא שנו אלא לענין טומאה אבל לענין אכילה טהורין א בפני עצמן וטמאים בפני עצמן ולוי אמר אפילו לאכילה נמי מצטרפין ורב אסי אמר טהורים לעצמן וטמאין לעצמן איכא דאמרי פליגא אדרב ואיכא דאמרי לא פליגא מיתיבי מיתת פרה וחיי גמל אין מצטרפין זה עם זה מיתת שניהם מצטרפין ג) וקשיא לרב אסי אימא הא חיי שניהם מצטרפין ומני רבי יהודה היא ד) דאמר ב אבר מן החי נוהג בטמאה אבל מיתת שניהם מאי לא מצטרפי א"כ מאי אירייא דרהיט ותני מיתת פרה וחיי גמל הא אפילו מיתת שניהם לא מצטרפי ועוד תניא חצי זית פרה בחייה וחצי זית גמל במיתתה אין מצטרפין אבל חצי זית מפרה וחצי זית מגמל בין בחייה בין במיתתה מצטרפין קשיא רישא אסיפא אלא לאו שמע מינה מיתת שניהם מצטרפין אמר לך רב אסי האי תנא סבר ג) איסור חל על איסור

אמר רב לא שנו. דנבלות מצטרפות זו עם זו דמשמע אפילו נבלת בהמה טמאה עם נבלת בהמה טהורה אלא לענין טומאה הנוגע בהן דבתרוייהו כתיב (ויקרא יא) הנוגע בנבלתה יטמא אבל ב לענין אכילה לחייב עליה משום לא תאכלו כל נבלה (דברים יד) לא מצטרפין אלא נבלות טהורים בפני עצמן מצטרפות זו עם זו ונבלות טמאות בפני עצמן (ג) (אבל ג לענין איסור אכילה לא מצטרפין) דאין איסור חל על איסור דלא אתי איסור נבלה וחייל על איסור בהמה טמאה הלכך לא מצטרפין: ולוי אמר אפילו לאכילה נמי מצטרפי. דקסבר איסור חל על איסור וחייב שתים אחת משום בהמה טמאה ואחת משום נבלה: איכא דאמרי. הא דרב אסי פליגא אדרב ומצינן לאוקומה (דקסבר) האי דקאמר רב אסי ד) טהורה לעצמה וטמאה לעצמה (ה) (משום) דבין לענין טומאה ובין לענין אכילה ו) ומוקים רב אסי למתניתין דתני כל הנבלות מצטרפות היינו טהורין בפני עצמן וטמאין בפני עצמן ואפילו לענין טומאה והיינו פליגא אדרב. ז) ד"ה [וא"ל לא פליגא דמצינן] לאוקומי נמי לדרב אסי כדרב וכי קאמר רב אסי טהורין לעצמן לענין אכילה אבל לטומאה הכי נמי דמצטרפין והיינו כרב: מיתת פרה וחיי גמל. שאם נטל חצי זית מפרה מתה וחתך חצי זית מגמל חי ואכלם אינם מצטרפין לחייב לא משום נבלה דמיתת פרה ולא משום אבר מן החי הבא מגמל חי: הא מיתת שניהם. שנטל חצי זית מפרה מתה וחצי זית מגמל מת מצטרפין לטומאה וקשיא לרב אסי אליבא דמ"ד דפליגא אדרב דקאמר דאפילו לענין טומאה נמי טמאות לעצמן וטהורות לעצמן. אבל לרב לא מצי לפרוכי דרב מצי לאוקמי להא דוקיא דהא מיתת שניהם מצטרפין לענין טומאה קאמר: אימא הא חיי שניהן מצטרפין. לכזית אבר מן החי: ומני ר' יהודה היא דאמר. בפרק גיד הנשה (חולין דף קפ:) דאבר מן החי נוהג נמי בטומאה: לענין מיתת שניהן (מאין) לא מצטרפי. משום דטהורות לעצמן וטמאות לעצמן: אם כן אמאי רביא ומני. בריישא מיתת פרה וחיי גמל אין מצטרפין משום דזה חי וזה מת הא אמרינן אפילו מיתת שניהן אין מצטרפין אע"ג דשניהם מתים ואיתני הכי מיתת פרה וגמל שניהם אין מצטרפין אלא ודאי דמדתני מיתת פרה וחיי גמל אינן מצטרפין מכלל דסבירא ליה דהא מיתת שניהן מצטרפין וקשיא לרב אסי: ועוד תניא חצי זית פרה וכו' אבל חצי זית מפרה וחצי זית מגמל בין בחיין. ששניהן חיין בין ז) במיתת שניהן מצטרפין. והיינו סיפא דהאי בריישא דלעיל דקתני מיתת פרה וחיי גמל: קשיא רישא. דקתני מיתת פרה וחיי גמל וכו' דדייקת הא מיתת שניהן לא מצטרפין אבל חצי זית דקתני אבל חצי זית מפרה ח) בין בחייה בין במיתתה מצטרפין אלא לאו ש"מ מדסיפא מצטרפה מיתת שניהן בריישא נמי מצטרפה מיתת שניהן וקשיא לרב אסי אליבא דאמרי דפליגא אדרב: אמר לך רב אסי האי תנא קסבר איסור חל על איסור. דאע"ג דאיכא איסור של טומאה (ט) איכא איסור נבלה להכי מצטרפין י) ולא סבירא לי הכי אלא סבירא לי דאין איסור חל על איסור ומיתת שניהן אין מצטרפין והא דקתני בריישא מיתת פרה וחיי גמל אין מצטרפין היינו נבלה ואבר מן החי ז) דלבהמה כ) טומאה דלא אתי איסור נבלה וחייל אאיסור אבר מן החי והא דקתני סיפא חצי זית מפרה בחייה וכו' התם ליכא איסור נבלה דבבהמה טמאה ליכא איסור נבלה אלא ח) איסור בהמה טמאה ואבר מן החי. ענין אחר קשה רישא אסיפא דהא ט) רישא דקתני חצי זית מפרה בחייה וחצי [זית] מגמל במיתתה אין מצטרפין קשה להא סיפא דקתני אבל חצי זית מפרה וחצי זית מגמל בין בחייה בין במיתתה מצטרפין דהא דקתני בין בחייה בין במיתתה משמע ליה בין במיתת חדא וחיי חברתה וקתני מצטרפין אלא לאו ש"מ דמיתת שניהן מצטרפין וה"ק אלא מאי אית לך למימר דלא תיקשי רישא לסיפא הכי צריך לפרושי להא סיפא דקתני [בין] בחייה בין במיתתה תריץ הכי בין במיתתה בין במיתת שניהן י) וקתני דמצטרפין וקשיא לרב אסי דלא לישנא דפליגא אדרב דמשמע דסבירא ליה לרב אסי דאפילו לטומאה נמי אין מצטרפין: אמר לך רב אסי האי תנא סבר וכו'. ולא ט) מ"ה: אמר

תנא איסור חל על איסור ל) ואנא קאמינא למ"ד אין איסור חל על איסור כדפירשנו לעיל דכולהו אמוראי פליגי אליבא דמ"ד אין איסור חל על איסור: מאי

דסיפא אבל חצי זית מפרה כו': אלא לאו ש"מ. מדסיפא מצטרפה מיתת שתיהן בריישא נמי מצטרפה מיתת שתיהן וקשיא לרב אסי לאיכא דאמרי דפליגא אדרב: אמר לך רב אסי האי תנא סבר איסור חל על איסור. ולי לא סבירא הכי. ואית דמפרשי קשיא רישא אסיפא. רישא קתני חצי זית פרה בחייה וחצי זית גמל ו) בין במיתתה ובין בחייה מצטרפת דהאי בין במיתתה ובין בחייה משמע בין במיתת חדא וחיי חברתה וקתני דמצטרפת אלא לאו ש"מ דמיתת שניהם מצטרפין: הכי קאמר. אלא מאי אית לך למימר דלא תקשי לך רישא לסיפא הכי צריך לפרושי. להא סיפא דקתני בין בחייה ובין במיתתה תריץ הכי בין במיתתה בין במיתת שניהן ובין בחייהם שניהם חיים והא תיבת ויש נמחק: כט) בין בחייהם ר"ל אות ן' נמחק: ל) שניהם דכל דכן הוא: לא) איסור בעלמא כמו הכא ואנן קי"ל אין איסור חל על איסור ואנן משורון הכא כמו בעלמא:

דלא תקשי לך רישא לסיפא הכי צריך לפרושי. להא סיפא דקתני בין בחייה ובין במיתתה תריץ הכי בין במיתתה בין במיתת שניהן דקתני דמצטרפין וקשיא לרב אסי אליבא דאמרי פליגא אדרב דמשמע דאית ליה לרב אסי דאין מצטרפין לא לענין אכילה ולא לענין טומאה: אמר לך רב אסי האי תנא סבר כו':

ו) נראה דחסר כאן ו"ל במיתתה אין מצטרפין קשה אסיפא דקתני אבל וכו' בין בחייה ובין במיתתה מצטרפת.